

II

ЕВРЕИТЪ ВЪ ВРЕМЕ НА РИМСКОТО ВЛАДИЧЕСТВО
И ХУНО-БЪЛГАСКАТА МОЩЬ

Съжителство до Кубрата.

Следъ падането на Вавилонъ подъ ударитѣ на персиитѣ, които завладяватъ и всички хетски и еврейски земи, става ново изселване на мѣстни народи, които бѣгатъ най-вече въ Тракия, Македония, Мизия и Дакия. Разбира се, че и евреи се изселватъ и се приютяватъ между своитѣ събратя въ тия мѣста, дошли много по-рано.

Следъ Александъръ Македонски, особено по времето на римското владичество надъ еврейтѣ, ние виждаме, че почти въ всички градове съществували или създадени отъ тѣхъ, има добре организирани еврейски религиозни общини, които по времето, току следъ смъртъта на Христа почватъ въ тѣхъ посещенията си Христовитѣ апостоли. Тѣ най-добре сж могли да действуватъ между своитѣ сънародници и близкитѣ до тѣхъ тракийски племена. Тия нови християнски общини, почватъ да подготвятъ денационализирането не само на еврейтѣ станали християни, но и на другитѣ народности, които въ името на новата религия, почнали да се братосватъ дори съ най-заклетитѣ си врагове.

Но разбира се, въ градоветѣ дето имало синагоги и дето евреиството запазило своята вѣра къмъ единаго Бога — Иехова, тѣ сж продължавали да устояватъ на чуждия напоръ и да запазватъ своята националностъ. Ромѣнскиятъ историкъ Хасдай, твърди, че еврейтѣ живѣли въ Ромѣния още отъ древно време, а това иде да потвърди, че наистина при раздвижването на народитѣ отъ преди Христа и при засилването на Хунската-българската мощъ и държава, която се простирала отъ Кавказъ до Алпитѣ, че между българитѣ сж живѣли и евреи.

А и въ днешна България, почти въ всички край-Дунавски градове, или ония, които сж имали известно значение въ вътрешността, както при Александъръ Македонски, така и при римското владичество сж живѣли евреи. Изъ древната Bononia — Видинъ, — Racaria, — Акчаръ, Ulmos — Ломъ — Novae — Свищовъ, Durostorum — Силистра, Nicopolis ad Istrum и др. сж намирали стари еврейски монети и надписи. Въ Гигенъ — Oescus — никополско между многото римски и др. паметници е намѣренъ и надписъ разчетенъ отъ проф. Гав. Кацаровъ — Archisinagogen Jeses, който бележи, че тая синагога — еврейски храмъ, е съществувалъ презъ II в. сл. Хр.

Въ Видинъ е пкъ намѣренъ отъ покойния главенъ равинъ въ България Д-ръ Мордохай Грюнвалдъ надгробенъ